

Edukacja włączająca w wychowaniu przedszkolnym

Jolanta Rafał-Łuniewska
Wydział Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych ORE

Warszawa, 21 listopada 2018r.

zagadnienia

- Co to jest edukacja włączająca?
- Podstawy prawne edukacji włączającej.
- Organizacja kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno–pedagogicznej w wychowaniu przedszkolnym – wybrane zagadnienia
- Korzyści z edukacji włączającej.

Dlaczego edukacja włączająca?

„...różnice między ludźmi są czymś normalnym, a nauczanie musi być odpowiednio dostosowane do potrzeb dziecka, a nie dziecko musi dostosować się do z góry przyjętych założeń dotyczących tempa i charakteru procesu uczenia się.”

Deklaracja z Salamanki

ŚWIATOWA KONFERENCJA DOTYCZĄCĄ SPECJALNYCH POTRZEB EDUKACYJNYCH: DOSTĘP I JAKOŚĆ

Salamanka, Hiszpania 7-10 czerwca 1994 r. UNESCO 1994

Czym jest edukacja włączająca?

„Jest możliwością bycia, kształcenia, wychowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w najbliższej szkole, do której uczęszczają siostra, brat, przyjaciel oraz rówieśnicy z sąsiedztwa.”

M. Tarwacki, *Edukacja włączająca w szkole w Łajskach*, Meritum 1 (20) 2011

Czym jest edukacja włączająca?

- **Włączanie**, rozumiane jako proces społeczny, zakłada widzenie szkoły jako ogniwa w procesie kreowania polityki społecznej, ukierunkowanej na:
 - celowe,
 - systematyczne
 - i zorganizowane działania zmierzające do zmiany środowiska osoby z niepełnosprawnością tak, by wyeliminować z niego przeszkody uniemożliwiające aktywny udział w życiu społecznym, by było ono jak najmniej ograniczające dla pomyślnego rozwoju zgodnie z potencjałem dziecka.

M. Czarnocka, *Edukacja włączająca - uczeń niepełnosprawny w klasie/szkole ogólnodostępnej*

Czym jest edukacja włączająca?

Inkluzja zaczyna się od uznania tego, że każdy z uczniów/wychowanków jest jedyny w swoim rodzaju.

Czym jest edukacja włączająca?

- **Edukacja włączająca** polega na tym, by szkoły/przedszkola były miejscem wspierającym i stymulującym zarówno pracowników, jak i uczniów.
- **Inkluzyjne podejście** pomaga w budowaniu wspólnoty zachęcającej do osiągnięć i celebrującej wszelkie sukcesy.
- **Edukacja włączająca** polega również na szerszym budowaniu wspólnoty, rozwijaniu jej poza murami szkoły/przedszkola. Szkoły/przedszkola mogą współpracować z innymi organizacjami, instytucjami oraz wspólnotami w celu poprawy możliwości edukacyjnych i warunków społecznych w swojej okolicy.

Ja ↔ edukacja włączająca

- Czy akceptuję koncepcję edukacji włączającej?
- Jeżeli tak, to dlaczego? Uzasadnij.
-
-
-

Prawne uzasadnienie

Artykuł 23 Konwencji o prawach dziecka

1. Państwa-Strony uznają, że dziecko psychicznie lub fizycznie niepełnosprawne powinno mieć zapewnioną pełnię normalnego życia w warunkach:

- gwarantujących mu godność,
- umożliwiających osiągnięcie niezależności
- oraz ułatwiających aktywne uczestnictwo dziecka w życiu społeczeństwa.

Konstytucja RP

- Art. 32. 1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.
- 2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.

Ustawa Prawo oświatowe

System oświaty zapewnia:

- możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami;
- opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych;
- dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej.

Ustawa Prawo oświatowe

- Art. 127, ust. 3. Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Ustawa Prawo oświatowe

- Art. 127 ust. 4. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej, dzieciom i młodzieży, niepełnosprawnym, zagrożonym niedostosowaniem społecznym i niedostosowanym społecznie organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę.

Akty wykonawcze

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno–pedagogicznej w przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych oraz placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591 ze zm.).

Akty wykonawcze

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2017 r., poz. 1616).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018r., poz. 1601)

Akty wykonawcze

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017r., poz. 1611)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017r., poz. 649)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1743)

Akty wykonawcze

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno--pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1647)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017r., poz. 1646)

Organizacja kształcenia specjalnego w wychowaniu przedszkolnym

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

- **§ 2. 1.** Kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów niepełnosprawnych organizuje się w:
 - 1) przedszkolach:
 - a) ogólnodostępnych,
 - b) ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi,
 - c) integracyjnych,
 - d) ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi,
 - e) specjalnych;
 - 2) oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych;
 - 3) innych formach wychowania przedszkolnego;

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są podporządkowane indywidualnym potrzebom edukacyjnym i rozwojowym oraz możliwościom psychofizycznym dzieci.

Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są planowane, monitorowane i doskonalone.

Wnioski z monitorowania są wykorzystywane w planowaniu i realizowaniu tych procesów.

Stosowane metody pracy są dostosowane do potrzeb dzieci i grupy przedszkolnej.

W przedszkolu monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego dziecka, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

- W przedszkolu rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego dziecka. Informacje z przeprowadzonego rozpoznania są wykorzystywane w działaniach edukacyjnych.
- Zajęcia rewalidacyjne dla dzieci z niepełnosprawnością oraz zajęcia specjalistyczne są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego dziecka. W opinii rodziców wsparcie otrzymywane w przedszkolu odpowiada potrzebom ich dzieci.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży

- § 6. 1. W indywidualnym przygotowaniu przedszkolnym realizuje się programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego, dostosowane do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka.
- 2. Dyrektor, na wniosek nauczyciela prowadzącego zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego, po zasięgnięciu opinii rodziców dziecka, może zezwolić na odstąpienie od realizacji niektórych treści wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego, stosownie do możliwości psychofizycznych dziecka oraz warunków w miejscu, w którym są organizowane zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego.

Do czego dążymy?

**Postępy
rozwojowe**

**Nabywanie
wiedzy i
umiejętności**

**Samodzielność
i
funkcjonowanie
na rynku pracy**

**Integracja
społeczna**

W jaki sposób?

Co przedszkola (wszystkie) muszą zapewnić uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego?

1. realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

2. warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby

3. zajęcia specjalistyczne,

4. Inne zajęcia, w szczególności rewalidacyjne, socjoterapeutyczne, resocjalizacyjne

5. integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym

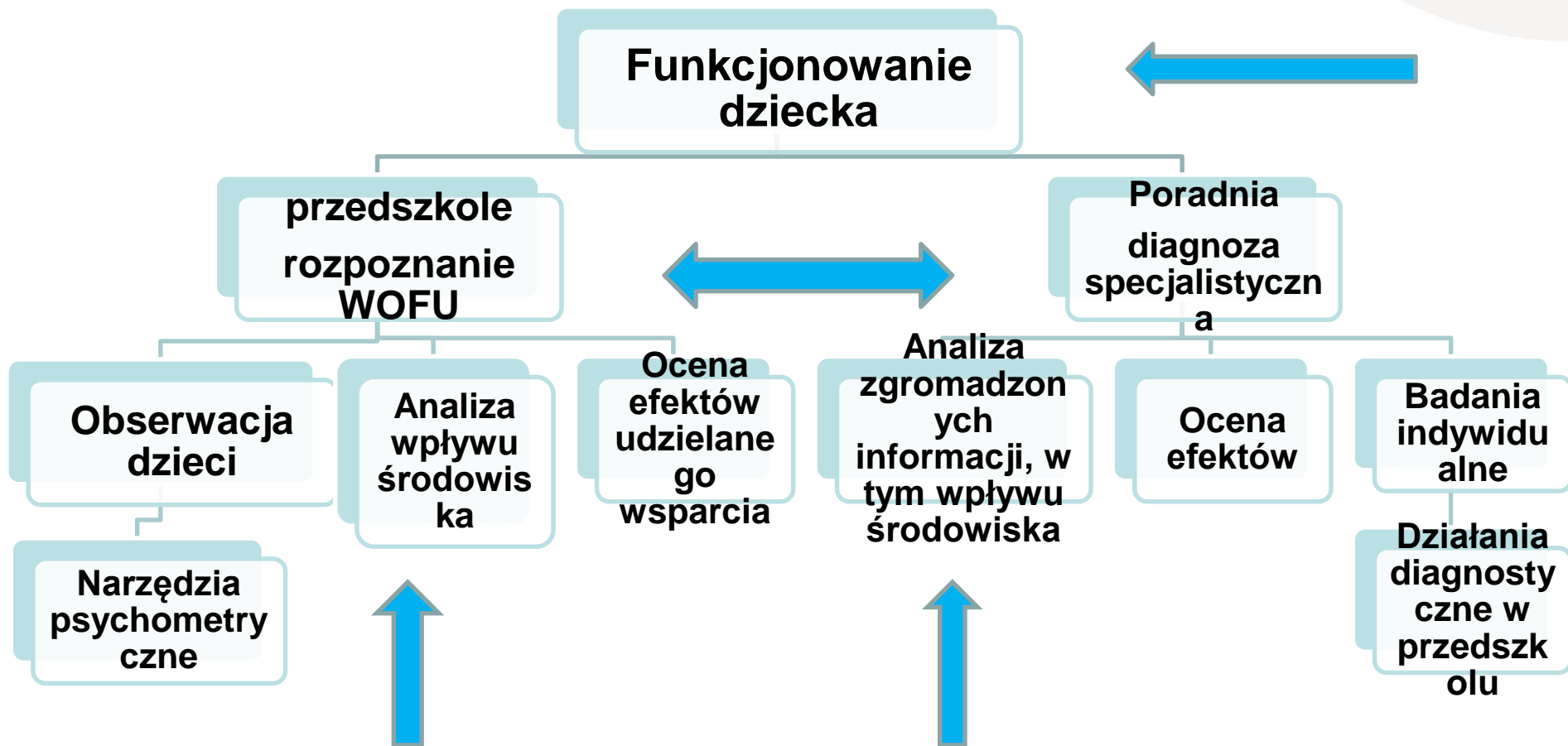
6. przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

- Jaka powinna być sekwencja działań przedszkola w celu zorganizowania kształcenia specjalnego dziecku z niepełnosprawnością?

Jakie działania należy podjąć w celu organizacji kształcenia specjalnego?

- ?
- ?
-

Ocena potrzeb, czyli co?

Co wynika z organizacji kształcenia specjalnego w przedszkolu?

Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia uwzględniająca w szczególności:

- indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne,
- **mocne strony**, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
- przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia, **w tym bariery** i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu przedszkolnym lub szkolnym,
- **zakres i charakter wsparcia** ze strony wychowawcy, nauczycieli, specjalistów,...
- w przypadku ucznia realizującego wybrane zajęcia wychowania przedszkolnego lub zajęcia edukacyjne indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów, zgodnie ze wskazaniem zawartym w programie – także napotykanne trudności w zakresie włączenia ucznia w zajęcia realizowane wspólnie z oddziałem przedszkolnym lub szkolnym,

Co musi zawierać IPET?

-
-

Najczęściej popełniane błędy w organizacji kształcenia specjalnego

- Niepełna, nierzetelna wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia.
- Niekompletny IPET.
- IPET nieadekwatny do zdiagnozowanych potrzeb, zaleceń, możliwości.
- Niedostosowane wymagania wobec dziecka.
- Brak zrozumienia pojęć: zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów; zakres współpracy z rodzicami.
- Niezgodna z zaleceniami oferta pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- Brak zajęć rewalidacyjnych, zajęcia rewalidacyjne zamiennie z zajęciami w ramach pomocy pp.

Najczęściej popełniane błędy w organizacji kształcenia specjalnego

- Zbyt rzadko organizowane spotkania zespołu w celu bieżącej oceny poziomu funkcjonowania ucznia;
- Podejmowane działania nieadekwatne do wniosków z monitorowania osiągnięć dziecka;
- Niewystarczająca komunikacja z rodzicami
Nieprzestrzeganie obowiązków: informowania o spotkaniach zespołu, przekazywania kopii WOFU, IPET;
-
-
- .

Pomoc psychologiczno – pedagogiczna

Główny cel udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej

- wspieranie potencjału rozwojowego ucznia,
- stwarzanie warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym.

Które dziecko otrzymuje wsparcie?

posiada:

- opinię ppp
- orzeczenie ppp
- opinię i orzeczenie ppp

nie posiada

- ani opinii ppp
- ani orzeczenia ppp

Co wynika z istoty pomocy psychologiczno – pedagogicznej?

rozpoznawanie

- indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia
- indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia
i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie

zaspokajanie

- indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych

Pomoc psychologiczno- pedagogiczna w przedszkolu

§ 6. 1. W przedszkolu pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana **w trakcie bieżącej pracy** z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia;
- 2) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno- -społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 3) indywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego;
- 4) porad i konsultacji.

Jakie są zadania nauczycieli?

Do zadań nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w przedszkolu, szkole i placówce należy w szczególności:

- 1) **rozpoznawanie** indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
- 2) **określanie mocnych stron**, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 3) **rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń** edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki;

Jakie są zadania nauczycieli?

4) **podejmowanie działań** sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu **podnoszenia efektywności** uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;

5) **współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym**, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki oraz **efektów działań** podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.

Ważne aspekty planowania działań i oceny wsparcia:

Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi **oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski** dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.

Planowanie działań i ocena wsparcia - nowa możliwość przedszkola

Planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, **uwzględnia się wnioski** dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.

W przypadku gdy z wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia wynika, że mimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia **dyrektor, za zgodą rodziców ucznia**, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i **wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia**.

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna

dokumentowanie

monitorowanie

Rozwój ucznia?

ewaluacja

Ale w jakim celu?

Często stwierdzane nieprawidłowości

- Działania podejmowane przez przedszkole są nieadekwatne do indywidualnych potrzeb ucznia.
- Przedszkole podejmuje kolejne działania bez określenia skuteczności dotychczasowych (ilość zamiast jakość).
- Działania podejmowane przez przedszkole nie są poprzedzone pogłębioną analizą.
- Dokonywana analiza nie wskazuje czynników wywołujących trudności, z jakimi boryka się dziecko.
- Analiza nie wskazuje czynników sprzyjających funkcjonowaniu dziecka i osiąganiu przez niego sukcesów.
- przedszkole nie przeprowadza oceny efektywności udzielonej pomocy, nie formułuje wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.
- Rodzicom nie jest przekazywana pisemna informacja o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Często stwierdzane nieprawidłowości

- Dyrektorzy nie wnioskowali do poradni oraz placówek doskonalenia nauczycieli o wsparcie merytoryczne dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Uzależnienie objęcia dziecka pomocą psychologiczno – pedagogiczną od dostarczenie przez rodziców opinii z poradni.
- Powierzenie prowadzenia zajęć oferowanych uczniom w ramach udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej nauczycielom i specjalistom bez odpowiednich kwalifikacji.
- Nadmierne podkreślanie/skupianie się na trudnościach, z jakimi boryka się dziecko, pomijanie/ignorowanie zdolności, talentów.
- Ocenianie osiągnięć dziecka z pominięciem dostosowania wymagań.
- Nieprzestrzeganie zasady indywidualizacji pracy z dzieckiem.

Słowa – klucze w drodze do sukcesu...

▶ rozpoznanie, sprawdzanie,,

▶ weryfikowanie, selekcjonowanie,

▶ informowanie, przekonywanie,

▶ analiza, podsumowanie,

▶ adekwatność, efektywność,

▶ współpraca, dialog, słuchanie,

▶ indywidualizacja, postęp,, ...

▶ wnioskowanie, zmiana,, ...

▶ monitorowanie, ewaluacja,

Jak dokumentujemy działania wspierające dziecko?

- Przedszkole, szkoła i placówka **prowadzą dzienniki innych zajęć** niż zajęcia wpisywane odpowiednio do dziennika zajęć przedszkola, dziennika lekcyjnego, dziennika zajęć w świetlicy oraz dziennika zajęć w placówce, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością dokumentowania przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej, **w szczególności zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej** oraz zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia odpowiednio dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków.

Dziennik zajęć z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Do dziennika zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wpisuje się:

- w porządku alfabetycznym nazwiska i imiona odpowiednio dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków oraz oddział, do którego uczęszczają;
- adresy poczty elektronicznej rodziców i numery ich telefonów, jeżeli je posiadają;
- **indywidualny program pracy z dzieckiem**, uczniem, słuchaczem lub wychowankiem, a w przypadku zajęć grupowych – **program pracy grupy**;
- **tygodniowy rozkład zajęć**,
- daty i czas trwania oraz **tematy przeprowadzonych zajęć**,
- **ocenę postępów i wnioski dotyczące dalszej pracy z dzieckiem, uczniem, słuchaczem lub wychowankiem** oraz **odnotowuje się obecność** dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków na zajęciach.

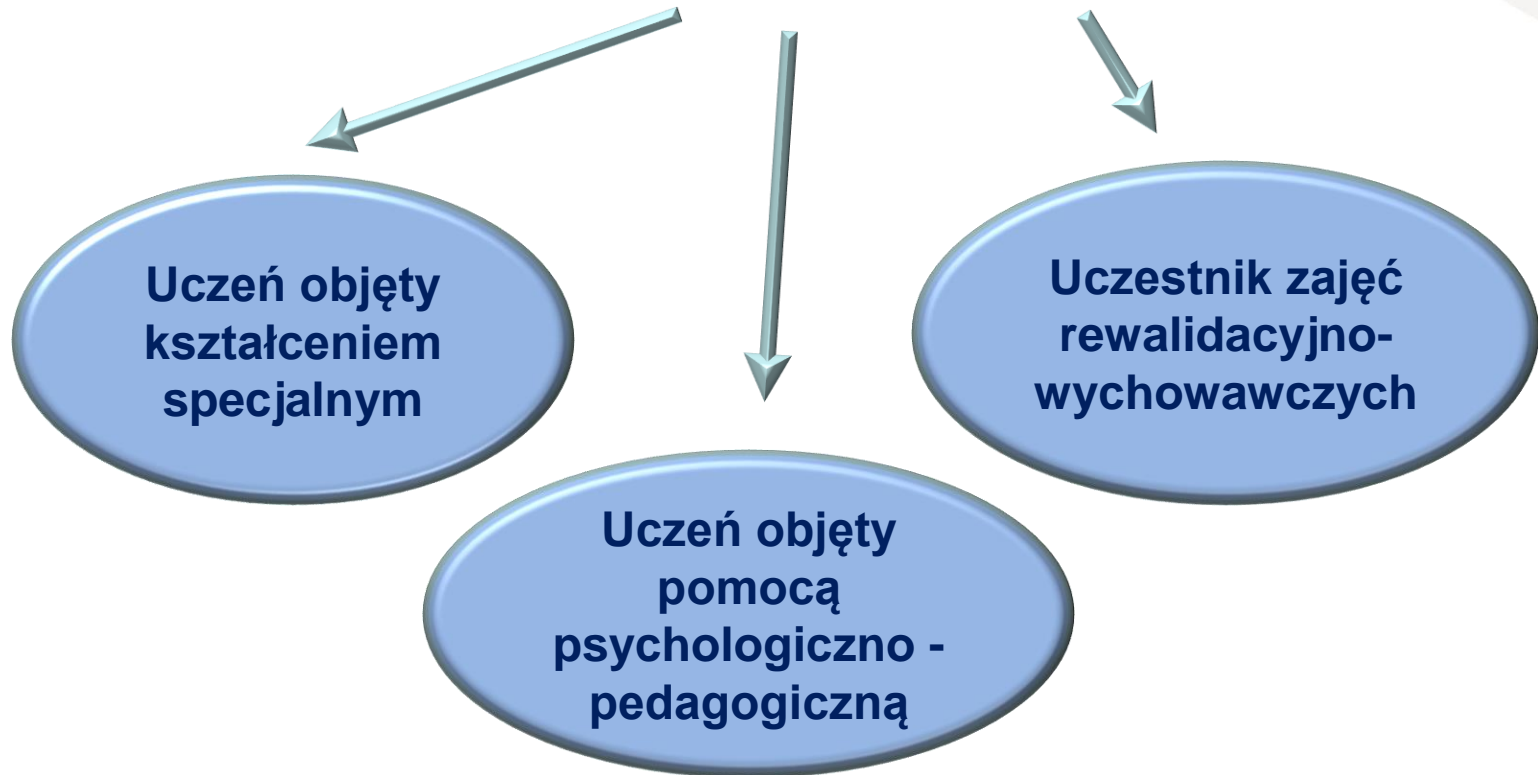
Przeprowadzenie zajęć nauczyciel potwierdza podpisem.

Dziennik pedagoga, psychologa, logopedy, doradcy zawodowego, terapeuty, ...

Pedagog, psycholog, logopeda, doradca zawodowy, terapeuta pedagogiczny lub inny specjalista zatrudniony w przedszkolu, szkole lub placówce **prowadzi dziennik**, do którego wpisuje:

- tygodniowy rozkład swoich zajęć,
- zajęcia i czynności przeprowadzone w poszczególnych dniach, w tym informacje o kontaktach z osobami i instytucjami, z którymi współdziała przy wykonywaniu swoich zadań,
- oraz imiona i nazwiska dzieci, uczniów, słuchaczy lub wychowanków, objętych różnymi formami pomocy, w szczególności pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Dla kogo zakładamy indywidualną teczkę?

Indywidualna teczka ucznia

- dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę,
- indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne,
- indywidualne programy zajęć, dla uczniów realizujących zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze.

Korzyści z edukacji włączającej w wychowaniu przedszkolnym:

Wymień korzyści z edukacji włączającej w przedszkolu:

1.....

2.....

3.....

Edukacja włączająca wiąże się z:

- Równym traktowaniem i obdarzaniem szacunkiem wszystkie dzieci i pracowników przedszkola.
- Zwiększeniem uczestnictwa dzieci w kulturze, programie wychowania przedszkolnego oraz społeczności przedszkola, jak również zmniejszenie zjawiska wykluczenia w tych obszarach.
- Przekształceniem kultury organizacyjnej przedszkola, a także sposobu funkcjonowania w taki sposób, by uwzględniały one zróżnicowanie dzieci w danej społeczności.
- Zmniejszeniem barier w procesie edukacji w odniesieniu do wszystkich dzieci, a nie tylko w przypadku dzieci niepełnosprawnych lub dzieci o „szczególnych potrzebach edukacyjnych”.

Edukacja włączająca wiąże się z:

- Wykorzystaniem doświadczeń innych w usuwaniu barier w dostępie do edukacji dzieci z różnych środowisk, wprowadzenia zmian korzystnych dla szerszej grupy dzieci.
- Postrzeganiem zróżnicowania dzieci jako bogactwa, zasobu wspomagającego edukację, a nie jako problemu, jaki należy rozwiązać.
- Przyznaniem dzieciom prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego jak najbliższej miejsca swojego zamieszkania.
- Poprawą warunków organizacji pracy przedszkoli zarówno dla pracowników, jak i dla wychowanków.

Edukacja włączająca wiąże się z:

- Podkreśleniem roli przedszkola w budowaniu lokalnej społeczności oraz rozwoju wartości, jak również w podnoszeniu osiągnięć edukacyjnych.
- Propagowaniem współpracy pomiędzy przedszkolem i lokalnymi społecznościami.
- Świadomością tego, iż inkluzja i wyrównywanie szans edukacyjnych stanowi jeden z aspektów polityki włączającej i wyrównywania szans życiowych w społeczeństwie.
- **Opracowano w oparciu o: Tony Booth i Mel Ainscow, *Przewodnik po edukacji włączającej. Rozwój kształcenia i uczestnictwa w życiu szkoły.***

Niepełnosprawność

Nie jest równoznaczna z niezdolnością

Dziękuję